

Голас РАДЗІМЫ

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ КАМІТЭТА ЗА ВЯРТАННЕ НА РАДЗІМУ І РАЗВІЦЦЕ КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЕЙ З СВАІЧЫННІКАМІ

№ 41 (625)

Май 1962 г.

Год выдання 8-ы

ГЛЯНЬЦЕ НА КРАІНЫ САЦЫЯЛІЗМА!

З прамовы Мікіты Сяргеевіча Хрушчова на мітынг у горадзе Сафіі 19 мая 1962 года

Вытокі дружбы і культурнай сувязі рускага і балгарскага народаў ідуць у тысячагадовае мінулае. Кірыл і Мяфодзій — гэтыя праіцы сучаснай славянскай пісьмовасці — і іх вучні ў Балгарыі стварылі так званую кірыліцу, якой народы абедзвюх краін карыстаюцца дагэтуль. Рускія войскі і балгарскія апалчэнцы разам выступалі за вызваленне Балгарыі ад ярма Асманскай імперыі. Цесна пераплятаюцца вузы рэвалюцыйнай барацьбы абодвух народаў. Лепшыя сыны і дочки Савецкага Саюза і Балгарыі змагаліся паруч супраць фашысцкіх захопнікаў. Найвялікшага росквіту дружбы паміж савецкім і балгарскім народамі дасягнула пасля 9 верасня 1944 года, калі балгарскія працоўныя ўступілі на шлях сацыялістычнага развіцця. На гэтым шляху

балгарскі народ атрымліваў бескарысліваю матэрыяльную і духоўную падтрымку з боку народаў СССР.

Вялікім укладам у братэрскую дружбу абодвух народаў быў візіт партыйна-ўрадавай дэлегацыі Савецкага Саюза ў Балгарыю. Шэсць дзён балгарскі народ сардэчна вітаў у гарадах і сёлах Мікіту Сяргеевіча Хрушчова і іншых членаў партыйна-ўрадавай дэлегацыі. 19 мая ў Сафіі на плошчы 9 верасня адбыўся 250-тысячны мітынг працоўных балгарскай сталіцы, прысвечаны непарушнай савецка-балгарскай дружбе. На мітынг з вялікай яркай прамовай выступіў Мікіта Сяргеевіч Хрушчоў. Урыўкі з яго прамовы змяшчаем ніжэй.

тыўная сельская гаспадарка, далёка наперад рушыла развіццё навукі і культуры, значна ўзняўся матэрыяльны ўзровень жыцця народа. Народная Балгарыя ператварылася ў развітую індустрыяльна-аграрную дзяржаву, стала сапраўды незалежнай краінай, якая займае дастойнае месца ў магутнай сацыялістычнай садружнасці. Вось якіх поспехаў дабіваецца народ, які будзе сацыялізмам!

Абаронцы капіталістычных парадкаў, каб нагнаць страх на абывацеля, малявалі нас, камуністаў, разбуральнікамі, што закрываюць дарогу прагрэсу, людзьмі, якія каменя на камені не пакінуць ад дасягненняў чалавечай цывілізацыі. Але васьмь народы пад кіраўніцтвам камуністаў прыйшлі да ўлады спачатку ў Расіі, а затым у радзе іншых краін Еўропы і Азіі, і свет убачыў усю бязглуздасць гэтых выдумак. Так, камуністы сапраўды выкарчоўваюць без астатку гнілыя пні, на якіх трымаліся старыя парадкі прыгнечання і насілля. Але гэта толькі першая наша задача. Галоўнае для нас — не разбурэнне, а стварэнне, узвядзенне прасторага і светлага будынка для дастойнага і радаснага жыцця чалавека.

Глянцце на краіны сацыялізма, на нашы гарады, на нашы сёлы! Скрозь і ўсюды вы ўбачыце будоўлі і будоўлі. Будоўнічы пейзаж — гэта самая характэрная карціна для любой краіны сацыялізма.

Але будаваць можна ў розных мэтах. Егіпецкія фараоны таксама займаліся будаўніцтвам. Да гэтага часу яшчэ на афрыканскай зямлі ўзвышаюцца гіганцкія піраміды, як памяць пра эпоху нечуванна цяжкай паднявольнай працы. Чаго хацелі ўсходнія рабаўладальнікі, будуючы піраміды? Яны ха-

целі ўвекавечыць памяць аб сабе, яны імкнуліся да асабістай славы і асабістай бессмяротнасці. Яны ставілі ў нішто працу, ды і само жыццё людзей, якія тысячамі гінулі, будуючы гэты непатрэбны ім мёртвыя каменныя гмахі.

А вазьміце капіталістаў. Яны таксама займаюцца не толькі войнамі і разбурэннямі, але і нявала, а іншы раз і нядрэнна будуць. Але ў імя чаго робяць гэта капіталісты? Магчыма ў імя чалавека? Не! Чалавек іх цікавіць толькі як прылада, як аб'ект эксплуатацыі, як сродак для дасягнення сваіх карыслівых мэт.

Адзіная пабуджальная прычына, якая ляжыць у аснове ўсёй дзейнасці капіталістаў, — гэта прагнае імкненне да нажывы, да багацця і ўлады. Таму стварэнне і прагрэс ва ўмовах капіталізму купляюцца страшнай цаной, цаной закабалення і духоўнага выраджэння чалавечай асобы. Як гаварыў Маркс, тут усё нібы ператвараецца ў сваю процілегласць. «... Машы-

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Па роднай БЕЛАРУСІ

Цэх электрапрайгравальнікаў — адзін з перадавых на Магілёўскім заводзе «Электрарухавік». Калектыў цэха пастаянна перавыконвае вытворчыя заданні, змагаецца за наляпшэнне якасці выпускаемай прадукцыі. На здымку: перадавыя мантажнікі цэха камсамолка Рая Пашкевіч і Міхаіл Малашчанка за праверкай дэтанцыі імгненнай змены хуткасці дыска электрапрайгравальнікаў.

НА ПРАДПРЫЕМСТВАХ РЭСПУБЛІКІ

Высокапрадукцыйныя штампы для вырабу накрывак і іншых дэталей да станкоў сканструяваў наватар Віцебскага завода імя XXII з'езда КПСС Анатоль Грунтаў. Укараненне ў вытворчасць такіх механізмаў дасць заводу магчымасць эканоміць за год каля ста тон металу, рэзка знізіць вагу кожнага станка.

За тры гады сямігодкі 500 рабочых Мінскага трактарнага завода без адрыву ад вытворчасці атрымалі дыпломы тэхнікаў і інжынераў. Цяпер каля дзвюх тысяч трактаразаводцаў вучацца без адрыву ад вытворчасці ў школах, у вярчэрні і завочных тэхнікумах і вышэйшых навучальных установах.

Полацкі завод сантэхвырабаў і сельгасінвентару адгрукіў у адрас Глыбоцкай міжаб'яднай базы «Сельгастэхніка» іаля 250 культыватараў «КГ-8». Выраб гэтых прыстасаванняў прадпрыемства асвоіла пасля сакавіцкага Пленума ЦК КПСС. На прадпрыемстве таксама наладжан выпуск падвесных дарог.

ДОМ ПРЫНЯЎ ЖЫХАРОЎ

У пасёлку тэкстыльчыкаў Аршанскага льнокамбіната ў апошнія дні панавала незвычайнае ажыўленне: засяляўся новы пяціпавярховы дом. 80 сем'яў рабочых і служачых справілі наваселле ў ім. Гэта ўжо трэці дом, здадзены ў эксплуатацыю ў чацвёртым годзе сямігодкі.

А. БАДУ.

НА ЗДЫМКУ: перадавая дзярка сайгаса «10 год БССР» Любанскага раёна Ніна ГУК.

ПА-БРАЦКУ, ПА-СУСЕДСКУ

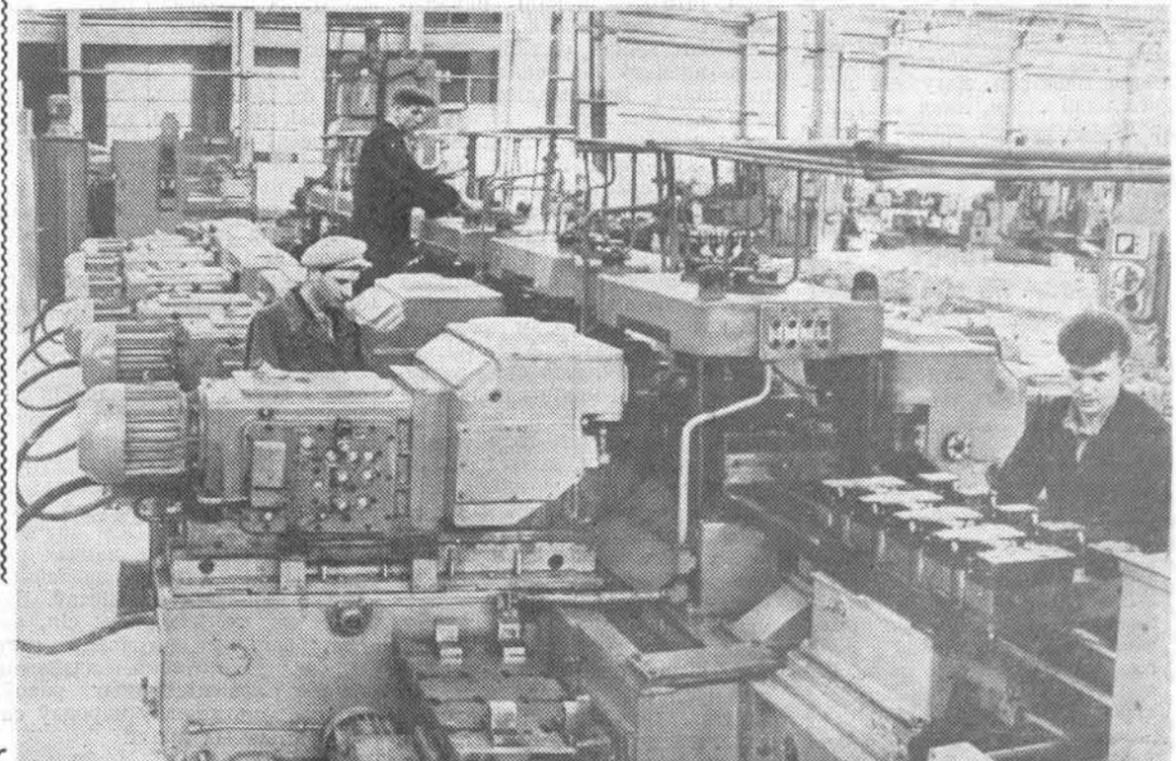
Даўняя дружба ў працоўнікоў вёсак Пастаўскага раёна са сваямі суседзямі-літоўцамі. Нядаўна рабочыя літоўскага с'югаса «Свіркай» выдзелілі для пастаўскага калгаса імя Дзяржынскага насенне кармавога бобу. У сваю чаргу дзяржынцы дапамагаюць саўгасу «Свіркай» і калгасу «Нямунас» сельскагаспадарчай тэхнікай. Не раз ужо беларускія механізатары працавалі на палях суседзяў.

Абменьваюцца канцэртамі ўдзельнікі мастацкай с'мадаеўнасці.

Добра сказаў аб карысці гэтай дружбы старшыня калгаса імя Дзяржынскага Пастаўскага раёна Рамейка:

— Наша дружба з суседзямі — непарыўная. Яна надае сілы, дапамагае ўмацоўваць гаспадарку, ісці наперад.

А. ЧАРНІЦКІ.

На Мінскім матарным заводзе поўным ходам ідзе мантаж абсталявання. У цэху вопытнай матарнай вытворчасці зманціраваны і падрыхтаваны да выпрабаванняў семнаццаць дзве аўтаматычныя лініі. Яны аб'ядноўваюць шатуны да дышпіндэльных галоўак і будуць апрацоўваць шатуны да зельнага матара Д-50. На здымку: агульны выгляд аўтаматычнай лініі РЛ-005.

Фота І. Змітровіча.

ГЛЯНЬЦЕ НА КРАІНЫ САЦЫЯЛІЗМА!

(Пачатак на 1-й стар.)

ны, якія маюць цудоўную сілу скарачаць і рабіць больш плённай чалавечую працу, прыносяць людзям голад і знясіліванне. Новыя, да гэтага часу невядомыя крыніцы багацця, дзякуючы нейкім дзіўным, незразумелым чарам, ператвараюцца ў крыніцы галечы. Перамогі тэхнікі нібы куплены цаной маральнай дэградацыі... Нават чыстае святло навукі не можа, відаць, ззяць інакш, як толькі на змрочным фоне неўдтва».

Гэтыя словы Маркса сказаны як быццам сёння. Яны і ў нашы дні гучаць як суровы абвінавачанні прыгавор усёй сістэме капіталізму.

Чалавечы геній зрабіў такое дзівоснае адкрыццё, як расчэпленне атамнага ядра. На што імперыялісты з першых жа крокаў ужылі гэта вялікае дасягненне сучаснай навуцы? Магчыма на аблягчэнне чалавечай працы або на паляпшэнне ўмоў жыцця народа? Не. Яны ўжылі гэта адкрыццё на стварэнне атамных бомб і скінулі гэтыя бомбы на мірнае насельніцтва японскіх гарадоў.

Спраўды прагрэс ва ўмовах капіталізму прыпадабняецца таму язычаскаму ідалу, які не жадаў піць нектар інакш, як з чэрапаў забітых.

Мы, камуністы, кіруемся іншымі пабуджэннямі. Наша барацьба, уся наша дзейнасць падпарадкаваны толькі адной мэце — будаваць, ствараць, працаваць, каб людзям жылося ўсё лепш і прыгажэй.

Працоўныя падзвігі будаўнікоў новага сацыялістычнага свету будуць праслаўлены не пірамідамі, не страшнымі сродкамі разбурэння, а стварэннем забяспечанага, радаснага жыцця мільёнаў людзей, якія ўласнымі рукамі куюць сваё шчасце. Разам з выдатным савецкім паэтам Маякоўскім мы гаворым: «І пусть нам светлым памяткам будзе постройны в боях социализм!».

Кожны крок сацыялізма ўсё больш наглядна і пераканаўча паказвае яго выдатныя перавагі перад капіталізмам. Я хацеў бы спаслацца на прыклад Савецкага Саюза. Вы добра ведаеце, што мы атрымалі ў спадчыну ад спрадвечнага гаспадарання цара і памешчыкаў жабрацкую, разбураную, адсталую краіну. Цяпер, праз 45 гадоў пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі, Савецкая дзяржава — гэта магутная дзяржава з высокім узроўнем развіцця прамысловасці, з перадавой і перспектыўнай сельскай гаспадаркай.

Міжнароднае становішча цяпер для нас спрыяльнае, але разам з тым і даволі складанае. Мы жывём у такі час, калі сусветная сістэма сацыялізма знаходзіцца на новым этапе свайго магутнага развіцця. Рэакцыйныя сілы бачаць велізарныя поспехі ў развіцці сацыялістычных краін і баяцца гэтых поспехаў. Яны бачаць, што наш шпаркі рух наперад, нашы дасягненні ў эканоміцы, навуцы і культуры з'яўляюцца своеасаблівым магнітам, магутнай прыцягальнай сілай, якая нястрымна прыцягвае на шлях сацыя-

лізма ўсе народы і, у прыватнасці, тыя, якія зусім нядаўна вызваліліся ад каланіяльнага прыгнёту або яшчэ змагаюцца за сваё вызваленне.

Перадавыя людзі добра разумеюць, што толькі ўступленне на шлях сацыялізма можа за кароткія тэрміны прывесці іх краіны да сапраўднай свабоды і прагрэсу. Толькі знішчэнне эксплуатацый чалавека чалавекам, пераход да сацыялістычнага спосабу вытворчасці, калі фабрыкі, заводы, зямля і яе нетры належаць грамадству, забяспечвае хуткі росквіт нацыянальнай эканомікі і культуры. Толькі на гэтым шляху народы могуць здабыць сваё шчасце.

Цяпер у радзе краін Азіі і Афрыкі, якія скінулі ланцугі каланіялізму, гавораць аб тым, што там будзеца сацыялізм. Можна толькі радавацца, што народы, якія вызваліліся, звязваюць сваю будучыню з сацыялізмам, што яны адкідаюць занкрутаваны капіталістычны шлях развіцця. Паказальна і тое, што ў наш час многія кіраўнікі краін, якія вызваліліся, гавораць аб сацыялізме, як аб магчымасці за кароткія тэрміны пераадолець спрадвечную адсталасць.

Нацыянальна-вызваленчы рух народаў набірае сілы. У жорсткай барацьбе супраць імперыялізму ён даб'ецца рашаючай перамогі.

У страху за сваю будучыню імперыялісты робяць стаўку на насілле, ствараюць пагрозу міру і бяспеды народаў. Імперыялісты баяцца вызваленчага руху мас, баяцца рабочага класа. Ім патрэбна зброя, патрэбны ўзброеныя сілы, каб, абাপраючыся на іх, падаўляць народы і народнае імкненне да новага, шчаслівага жыцця.

Таму імперыялісты ўсяляк сабатаюць перагаворы аб усеагульным і поўным раззбраенні. Яны не хочуць сур'эзна абмяркоўваць прапановы Савецкага Саюза па гэтай пытанню, якія прадугледжваюць адмову ад узбраенняў пад строгім міжнародным кантролем, уключаючы забарону выпрабаванняў тэрма-ядзернай зброі.

Імперыялісты выкручваюцца, займаюцца кручкатворствам, каб як-небудзь адбіцца ад ясных і дакладных прапаноў Савецкага Саюза. Але яны не могуць адкрыта заявіць, што не хочуць спынення гонкі ўзбраенняў. Таму яны імкнуцца ўвесці ў зман не спрактыкаваных у палітыцы людзей, спрабуюць узваліць віну за правал перагавораў на Савецкі Саюз і іншыя сацыялістычныя краіны. Можна, аднак, з упэўненасцю сказаць, што гэта ім не ўдасца. Народы зразумеюць, што іменна сацыялістычныя краіны прыкладаюць усе сілы, каб дабіцца ўсеагульнага і поўнага раззбраення, перагарадзіць шлях новай сусветнай вайне. Прадстаўнікі найбольш ашалелых імперыялістычных колаў, відаць, яшчэ не ўсвядомілі, што цяпер, калі нарадзілася ў ўмацавалася магутная сацыялістычная сістэма, назаўсёды адышоў час непездальнага панавання імперыялістаў. Сацыялістычны лагер дасягнуў вялікіх вышынь у развіцці эканомікі і культуры. Ён мае ўсе неабходныя сродкі абароны і можа ўтаймаваць любога агрэсара. Прадстаўнікі капіталізму ўсё часцей вымушаны прызнаваць, што сацыялістычная сістэма не ўступае па сіле імперыялістычнаму лагеру. Сам прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі, як вядома, заявіў, што сілы заходніх дзяржаў і краін сацыялізма цяпер роўныя. Мы з задавальненнем успрынялі гэту рэалістычную ацэнку, хоць і лічым, што ў наш час сілы, якія стаяць за мір, перавышаюць сілы агрэсіі і вайны.

На жаль, пазней прэзідэнт Кенедзі не змог устрымацца ад спакусы і ўступіў на небяспечны шлях сваіх папяроднікаў, звярнуўшыся да пагрозы супраць Савецкага Саюза. Ён не спыніўся нават перад тым, каб заявіць, што пры некаторых акалічнасцях Злучаныя Штаты,

магчыма, праявіць «ініцыятыву ў ядзерным канфлікце з Савецкім Саюзам».

Праўда, пазней прэзідэнт спрабаваў неяк змякчыць гэту сваю заяву. Але слова — не верабей, выпусціш — не зловіш. Мы не можам не лічыцца з заявай, зробленай панам Кенедзі, таму што яна ўводзіць новы момант у адносіны паміж нашымі краінамі. Ці не азначае гэта заява, што прэзідэнт ЗША хоча падштурхнуць мяне, як кіраўніка Савецкага ўрада, саборнічаць з ім у тым, хто раней «націсне на кнопку»?

Мы супраць такіх саборнічтваў. Кожнаму разважнаму чалавеку павінна быць зразумела, наколькі гэта было б небяспечна, бесчалавечна і неразумна. Ведаючы агрэсіўны характар імперыялізму, мы павінны трымаць порак сухім, быць у стане баявой гатоўнасці.

Прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі зрабіў неразумную заяву. Хіба разумна пагражаць таму, хто па меншай меры роўны табе па сіле. Націснуць на кнопку і праявіць «ініцыятыву ў ядзерным канфлікце з Савецкім Саюзам» азначала б па сутнасці зрабіць самагубства. Той, хто адважыўся б развязаць такі ваенны канфлікт, атрымаў бы сакрушальны ўдар у адказ з ужываннем усіх самых сучасных сродкаў вайны. А сацыялістычны лагер, Савецкі Саюз мае гэтыя сродкі ў дастатковай колькасці.

Палітыка гонкі ўзбраенняў, якую праводзіць імперыялістычныя дзяржавы, стварае вялікую напружанасць у міжнароднай абстаноўцы. Імперыялісты навязваюць цяжкае і беспакойнае жыццё народам усіх краін свету, наколькі пры наяўнасці сучасных відаў зброі ў свеце не знойдзеца ні аднаго ўчастка, які не быў бы ахоплены пажарам новай вайны.

Народы зямнога шара не павінны мірыцца з небяспечнай палітыкай, якая можа прывесці свет да тэрмаядзернай катастрофы. Трэба ўсвядоміць, што ад адзінства і рашучасці мільёнаў простых людзей, ад іх актыўных дзеянняў, перш за ўсё, залежыць, ці быць міру на зямлі.

Мы высока цэнім намаганні балгарскага ўрада, накіраваныя на ўмацаванне ўсеагульнага міру, міру на Балканах, нармалізацыю палітычных, эканамічных, культурных адносін са сваімі суседзямі, у прыватнасці з Грэцыяй. Выклікае трывогу, што правячыя колы Грэцыі, грэбуючы інтарэсамі бяспекі свайго народа, усё далей ідуць па небяспечным шляху абвастэрэння міжнароднай напружанасці ў гэтым раёне зямнога шара. Аб гэтым сведчыць сесія агрэсіўнага ваеннага блока НАТО, якая закончылася нядаўна ў Афінх і рашэнні якой далі новыя штуршок да ўзмацнення гонкі ўзбраенняў да ўсім свеце, і ў тым ліку на Балканах. Антынародная ўнутраная і знешняя палітыка грэчаскай рэакцыі выклікае справядлівае абурэнне працоўных мас Грэцыі, усіх людзей, якім дорагі мір і прагрэс. Час бы зразумець правіцелям Грэцыі, што такі курс можа прывесці краіну на грань нацыянальнай катастрофы.

Кроўныя інтарэсы грэчаскага народа патрабуюць абавязковай адмовы ад рэакцыйнага курсу, спынення гонкі ўзбраенняў, ліквідацыі інішаземных ваенных баз на тэрыторыі Грэцыі, ператварэння Балкан у зону, свабодную ад ядзернай і ракетнай зброі, устанавлення добрасуседскіх і дружальных адносін паміж усімі краінамі паўвострава.

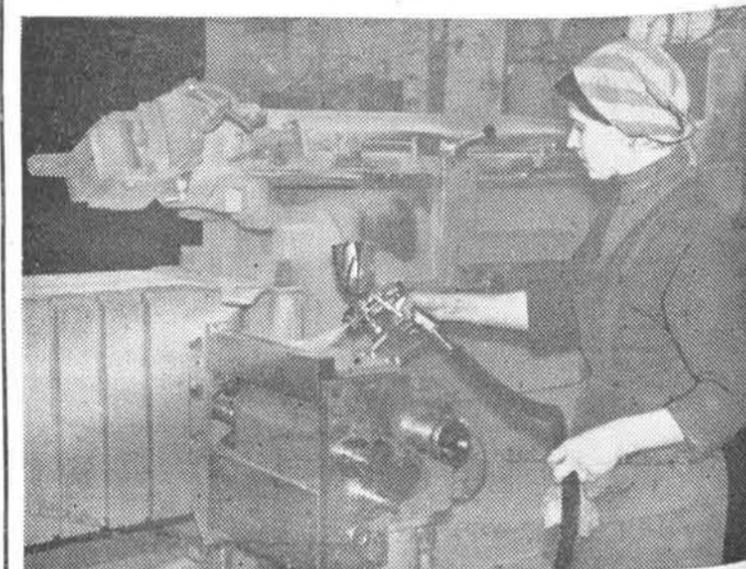
Надзейнай апорай міру з'яўляецца сусветная сацыялістычная сістэма. Мы моцныя не толькі нашай эканамічнай і ваеннай магутнасцю, але адзінствам і маналітнасцю нашых радоў. Гэта самая надзейная зброя для нас, камуністаў. Будзем жа, не шкадуючы сіл, загартоўваць і адточваць гэту зброю, умацоўваць адзінства нашых камуністычных радоў, умацоўваць дружбу народаў сацыялістычных краін!

ТВОРЧЫМ працоўным жыццём запоўнены будні рабочых Гомельскага станкабудаўнічага завода імя Кірава. Выдатна працуюць станкабудаўнікі, ёсць у іх умовы і для добрага культурнага адпачынку. Многія рабочыя сумяшчаюць працу з вучобай: больш 130 чалавек вучацца ў вышэйшых і тэхнікумах, каля 100 чалавек наведваюць вячэрнюю школу рабочай моладзі.

У ЧАС ПРАЦЫ І АДПАЧЫНКУ

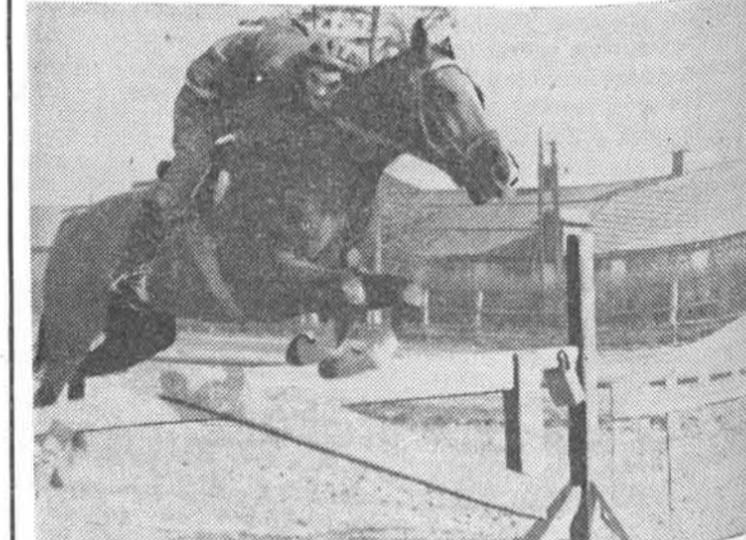
Пры заводзе створана грамадскае канструктарскае бюро (ГКБ), у склад якога ўваходзяць інжынеры-канструктары, тэхнікі, лепшыя рацыяналізатары, наватары вытворчасці. Грамадскае канструктарскае бюро вядзе работы па распрацоўцы станкоў з праграмным кіраваннем, па аўтаматызацыі і механізацыі вытворчых працэсаў і інш. Сіламі ГКБ сканструйвана падвясная дарога для падшэфнага калгаса «Шлях да камунізма» Гомельскага раёна. На здымку: работнікі грамадскага канструктарскага бюро завода.

Маляр Аня Корзун робіць салідоўку экспертнага станка.

Слесар М. Набатаў, раздатчыца С. Капіроўская, тэхнолаг Л. Гаўрылюк, слесар Б. Гінзбург, токар В. Красны — актыўныя ўдзельнікі заводскай мастацкай самадзейнасці.

Мікалай Набатаў — выдатны працаўнік і спартсмен. Бригада слесараў, у якой ён працуе, з'яўляецца камуністычнай. Набатаў — прызёр рэспубліканскіх і ўсесаюзных спаборніцтваў па коннаму спорту. Фота і тэкст В. Старчанкава.

Станкі заводскіх наватараў

ВІЦЕБСК. На заводзе электравымяральных прыбораў укаранены ўнікальны адтамат. Ён прызначан для дэжурнага свідравання адтулін дыяметрам 0,45 міліметра ў васьмі электравымяральных прыбораў. Яго прадукцыйнасць — тысяча дэталяў у гадзіну — у пяць разоў вышэйшая, чым на такарным станку.

На прадпрыемстве прайшоў выпрабаванні падаўтамат для завальцоўкі падпятнікаў у вінты. Выкарыстанне яго павысіла прадукцыйнасць працы завальцоўшчыка ў тры разы.

РАДЗІМА СУСТРЭЛА НАС, ЯК СЫНОЎ

Прашу редакцыю апублікаваць мае пісьмо да сяброў Лашко Іосіфа і Клімэйкі Уладзіслава, якія знаходзяцца ў Англіі.

* * *

Дарагія землякі Іосіф і Уладзіслаў! Я ўжо прыехаў на Радзіму. Вядома, вас будзе цікавіць, як я дзею і як мяне сустрэлі дома, на Радзіме, як я жыю. Вам вядома, як цяжка мне было вырвацца з Англіі. Мяне шантажыравалі, палыхалі і пагражалі. Але я настаяў на сваім.

Ехаў пародам «Балтыка». Праз увесь час дарогі нас добра кармілі і забяспечвалі ўсім неабходным. Прыехалі ў г. Ленінград, дзе вельмі хораша нас сустрэлі прадстаўнікі ўлад. Забяспечылі бясплатным праездом у родныя мясціны, а таксама выдалі на рукі грошы на выдаткі. У роднай вёсцы сустрэла мяне ўся мая сям'я, аднавяскоўцы — гэта было сапраўды вялікае свята.

Сваёй вёсцы я не пазнаў. Уся яна перабудавалася, у кожным доме электрычнае святло, радыё. Саламяныя стрэкі заменены вогнетрывалымі, кругом чысціна. Змяніліся і людзі. У вёсцы ўсе пісьменныя. Моладзь мае сярэдняю і вышэйшую адукацыю.

Выраслі мае дзеці. Адзін сын працуе інжынерам на заводзе, другі — інжынер па будаўніцтву. Дзеці майго брата працуюць выкладчыкамі ў школах.

У нашай вёсцы пабудавана вялікая дзесяцігадовая школа. Дзеці вучацца бясплатна.

Калгас аснашчаны добра тэхнікай. Усе працаёмкія работы механізаваны. На палях працуюць трактары. Зарабляюць у калгасе добра, атрымліваюць многа хлеба і грошай. Апрача таго, кожны калгаснік мае сваю асабістую гаспадарку: агарод, карову, свінні, авечкі, куры і г. д. У вёсцы ёсць бібліятэка, калгасны клуб.

Дарагія сябры Радзіма сустрэла нас, як сыноў. Жывём мы шчасліва разам са сваімі роднымі і блізкімі. Усю сваю маёмасць я прывёз у цэласці і захаванасці.

Чакаю ад вас пісем.

Уладзімір КАВАЛЕНКА.

в. Шчалканы,
Валожынскі раён,
Мінская вобласць.

Сады зацвітаюць.

Фотазвод В. Германа.

ПРАЎДА ЖЫЦЦЯ

Невялікі двухпавярховы будынак па вуліцы Антакальнэ ў Вільнюсе. Тут жыве і працуе адзін з таленавітых мастакоў-беларусаў — Пётр Аляксандравіч Сяргіевіч.

Сустрэўся я з ім летась. Гаспадар кватэры гасцінна запрасіў у сваю майстэрню. Прасторны пакой увесь застаўлены палотнамі мастака. Амаль паўсяцця займае новая праца «Дажынкi». Асветленыя праменьнямі заходзячага сонца ідуць касцы і жнеі з поля. У руках адной з іх — апошні сноп са зжатага апошняга загона. Здаецца,

працягні руку — і дакранешся да колкага асяя каласоў, адчуеш водар спелай збыжыны.

Сёлета, зусім нядаўна, у Дзяржаўным мастацкім музеі БССР у Мінску адкрылася выстаўка твораў Пятра Аляксандравіча Сяргіевіча.

Гераізмам, рамантыкай барацьбы і нязломнасцю народнага духу вее ад вялікіх палотнаў «Кастусь Каліноўскі сярод паўстанцаў» і «Кастусь Каліноўскі і Валерый Урублеўскі на аглядзе паўстанцкіх войск». Амаль сто гадоў нас аддзяляюць ад таго часу, але калі глядзіш на гэтыя дзве карціны, то адразу яскрава ўяўляюцца і зацятты бойкі ў лясах, і пажары маёнткаў, і трагічны канец паўстання.

Развальваецца вежа, чорныя злавесныя хмары засціляюць неба. Яго паласуюць маланкі. І толькі званар не пакідае свайго месца. Гудзе, грыміць медны зван, папярэджваючы аб навалініцы. Так у алегарычнай форме ў карціне «Званар» паказвае мастак вестуна народнай барацьбы, заклік да змагання.

Карціна «А хто там ідзе?» стала хрестаматыйнай, рэпрадукцыі з яе можна сустрэць у многіх кнігах. І тым больш прыемнай бачыць твор у арыгінале.

Шмат месца на выстаўцы займаюць партрэты. Выстаўка твораў П. Сяргіевіча робіць вельмі добрае ўражанне. І нездарма яе кожны дзень наведвае шмат людзей. Многія з іх, пакідаючы выстаўку, лічаць сваім абавязкам зрабіць запіс у кнізе водгукаў. Цёплымі, шчырымі словамі выказваюць наведвальнікі свае ўражанні, свае меркаванні.

Ал. ТРАЯНОЎСКІ.

КАНЦЭРТЫ БЕЛАРУСАЎ

МАСКВА. Каля шасці тысяч масквічоў пабывалі ў Крамлёўскім Палацы з'ездаў, дзе выступілі артысты Дзяржаўнага ансамбля таца Беларускай ССР (мастацкі кіраўнік А. Апанасенка). Гледачы пазнаёмліліся з іх новай маляўнічай і вясёлай праграмай, у якой славідца багатае беларускай зямлі, брацкай дружбы ўсіх народаў.

Свой канцэрт беларускія артысты па традыцыі адкрылі вестарэючай «Лявоніхай». Затым былі выкананы танцы, якія адлюстроўваюць сённяшні дзень рэспублікі, — жартулівая кампазіцыя «На птушкаферме» і дзве сюіты «Беларуская маладзёжная» і «Беларуская ўраджайная».

Вялікае месца ў праграме ансамбля заняла і тема дружбы народаў нашай Радзімы і ўсяго свету. Беларускія артысты, акрамя сваіх нацыянальных танцаў, паказалі таксама рускі перапляс, украінскі гапак, малдаўскі жок, чэшскія, польскія, румынскія і іншыя танцы.

Цікавую праграму з твораў беларускіх кампазітараў выканаў аркестр ансамбля (дырыжор Г. Алоўнікаў).

МАРА ВЫЗВОЛЬНИКА

Старшыня БАЗА, прагудваючыся з сябрам пасля пахмелля на запарку, заўважыў слана:

— Вось бы мне такую мець скуру, — сказаў ён з зайдраццю.

— А навошта табе такая скура?

— Не балюча было б падаць, вяртаючыся дадому пасля пацоткі.

ЛОГІКА УЛАСНІКА

Ля спажывецкага магазіна ў Нью-Йорку сабраўся натоўп. Людзі назіраюць, як палісмен цягне беспрацоўнага.

— За што яго арыштавалі? — пытае прадаўца падыйшоўшы чалавек.

— Бо вінаваты.

— У чым?

— Разбіў акно ў магазіне.

— Якім чынам?

— Ён сагнуўся ў той час, калі палісмен замахнуўся на яго дубінкай.

— Ну і...

— ...І палісмен урэзаў у шыбу.

ДОБРЫ ДЗЯДЗЬКА

— Тата, што такое атамны грыб? — пытаецца амерыканскі хлопчык у бацькі.

— Гэта такі, сыноч, грыб, якім наш прэзідэнт бясплатна корміць усіх людзей на свеце.

— А дзе ён расце?

— На востраве Раждзтвава.

ХОТЯТ ЛИ РУССКИЕ ВОЙНЫ?

Слова Евг. Евтушенко

Музыка Э. Колмановского

В сдержанном темпе

1. Хо-тят ли рус-ские вой-ны? Спро-си-те вы у ти-ши-ны над ши-рью пашен и по-лей и у бе-рез и то-по-лей. Спро-си-те вы у тех сол-дат, что под бе-ре-за-ми ле-жат, и вам от-ве-тят их сы-ны — хо-тят ли рус-ские, хо-тят ли рус-ские, хо-тят ли рус-ские вой-ны.

2. Не толь-ко за да, мы у-// -ны.

Хотят ли русские войны?
Спросите вы у тишины
Над ширью пашен и полей
И у берез и тополей.
Спросите вы у тех солдат,
Что под березами лежат,
И вам ответят их сыны —
Хотят ли русские,
Хотят ли русские,
Хотят ли русские войны.

Не только за свою страну
Они погибли в ту войну,
А чтобы люди всей земли
Спокойно ночью спать могли.
Спросите тех, кто воевал,
Кто вас на Эльбе обнимал
(Мы этой памяти верны).
Хотят ли русские,
Хотят ли русские,
Хотят ли русские войны.

Да, мы умеем воевать,
Но не хотим, чтобы опять
Солдаты падали в бою
На землю горькую свою.
Спросите вы у матерей,
Спросите у жены моей,
И вы тогда понять должны —
Хотят ли русские,
Хотят ли русские,
Хотят ли русские войны.

ШЭСЦЕ КАМУНІЗМА НІКОМУ НЕ СПЫНІЦЫ!

Я і мае сябры з задавальненнем чытаем савецкія кнігі. Нас, хто пакінуў сваю Радзіму больш за сорак год назад, гэтыя кнігі надзвычай цікавыя, у асабіласці творы савецкіх пісьменнікаў. Дзякуючы ім мы знаёмымся з сапраўдным савецкім грамадствам. З савецкіх газет і часопісаў мы даведваемся праўду аб бягучых падзеях і дасягненнях нашай Радзімы ва ўсіх галінах гаспадаркі, навукі і мастацтва, якія скажаюцца і ўсяляк прыкмятаюцца буржуазнай прэсай. У гэту брудную справу ўносіць «уклад» і нячынная кучка эмігрантаў. Як і сорак год назад, гэтыя варты жалю людзі стараюцца перакоўваць, што «Савецкая ўлада напярэдадні пагібель», што «камунізм правальваецца» і інш.

Толькі я вельмі сумняваюся, што гэтыя прадажныя душы самі ў гэта вераць. Ужо вельмі гэта бязглузда. Але для іх паклёп на Радзіму служыць сродкам існавання. Іншыя ж, якія фанатэрацца сваім высокім паходжаннем і сваёй «блакітнай крывёю», усё яшчэ спадзяюцца на «божае накіраванне», якое нібы верне ім іх заводы і маёнткі.

Але дарэмныя іх спадзяванні! Народ, які стаў гаспадаром усіх багаццяў краіны, нікому іх не аддасць. Што датычыцца шэсця камунізма, то яго нікому не спыніць!

І. СЛЮСАРАЎ

Францыя.

ДЛЯ ЗАХОДНЯЙ ЕУРОПЫ

ДЛЯ ЗША І КАНАДЫ

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па сярэднеэўрапейскаму часу на сярэдняй хвалі 227 метраў (ці 1322 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін, з 16.00 да 17.00 і 21.00 да 21.30;

на кароткай хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) з 6 да 7 гадзін.

Па нядзелях: на хвалі 30,83 метра і 227 метраў з 6 да 9 гадзін і з 10 да 13 гадзін;

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па нядзелях — ад 8 гадзін да 8 гадзін 30 мінут па сярэднеэўрапейскаму часу на хвалі 30,83 метра (ці 9730 кілагерцаў) і на сярэдняй хвалі 227 метраў.

Слухайце штодзённа нашы радыёперадачы па нью-йоркскому часу з 19.30 да 20.30 на хвалі 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Па суботах — ад 20 гадзін да 20 гадзін 30 мінут па нью-йоркскому часу на кароткай хвалі 31,04 метра (ці 9665 кілагерцаў), 31,23 метра (ці 9605 кілагерцаў), 41,15 метра (ці 7290 кілагерцаў).

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77. Дом друку. Для пісьмаў: Мінск, паштовая скрынка № 14.

РЕДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ